

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Opetusalan tutkintojen tunnustaminen

Terhi Kumlin ja Maisa Montonen
26.9.2024

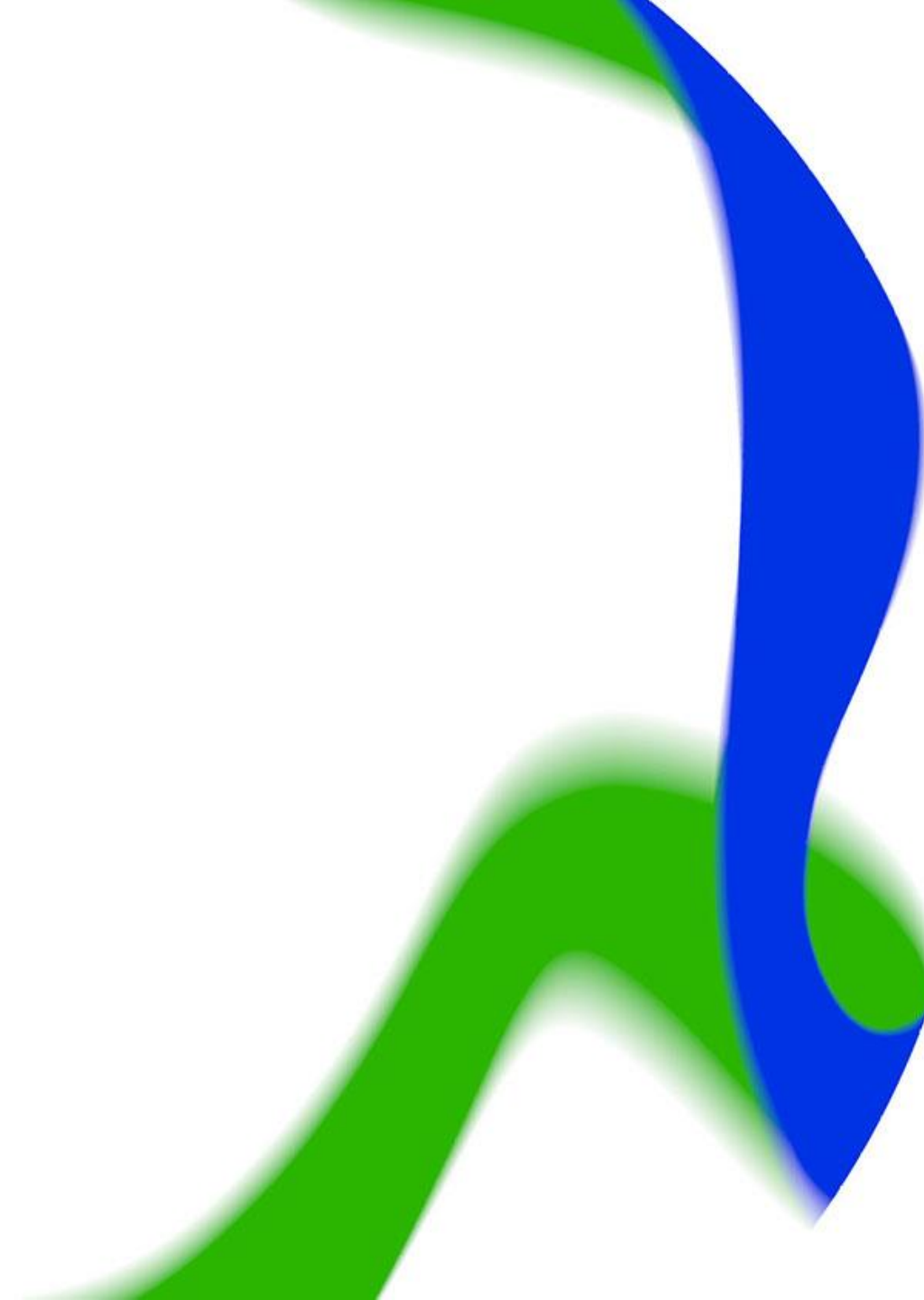
Webinaarikäytännöt

- Pidäthän mikrofonin ja kameran kiinni muulloin kuin käyttäessäsi puheenvuoroa.
- Esityksen aikana voit esittää kysymyksiä tilaisuuden keskustelussa.
 - Pyrimme vastaamaan kysymyksiin webinaarin kuluessa.
 - Jos pyydät puheenvuoroa, käytä kädennostotoimintoa.
- Suullisille kysymyksille on varattu aikaa esityksen aikana ja lopussa.
- Toivomme palautetta webropol-lomakkeella.
- Esitysmateriaali on tallennettu [verkkosivullemme](#).

Esityksen sisältö

- Yleistä tutkintojen tunnustamisesta
- Päätöksen hakeminen ja Opetushallituksen neuvontapalvelut
- Opetuksen ja koulutuksen ammatit
- Päätöksenteon periaatteet ja esimerkkejä
 - Ammattipätevyyden tunnustaminen
 - Ulkomailta suoritettujen korkeakouluopintojen rinnastaminen
- Tilastotietoja päätöksistä

Yleistä tutkintojen tunnustamisesta

Yleistä tutkintojen tunnustamisesta (1/2)

- Opetushallitus tekee päätöksiä ulkomailla suoritettujen tutkintojen ja opintojen tunnustamisesta.
- Päätös tarvitaan tehtävään, johon on lakiin perustuva kelpoisuusvaatimus.
 - Päätös kelpoisuudesta tehtävään, johon vaaditaan lain mukaan tietty koulutus (ns. säänneltyt ammatit), kuten
 - opetuksen ja koulutuksen ammatit
 - varhaiskasvatuksen ammatit
 - Rinnastaminen tietyn tasoiseen korkeakoulututkintoon

Yleistä tutkintojen tunnustamisesta (2/2)

- Ulkomailla tutkinnon suorittanut hakee päätöstä itse.
- Päätös tehdään asiakirjojen perusteella.
- Päätökset muotoillaan kelpoisuusvaatimusten mukaan.
- Päätös antaa kelpoisuuden vain koulutuksen osalta: esimerkiksi kielitaitoon ei oteta kantaa.
- Opetushallitus voi päätöksessä määrätä lisävaatimuksia.
- Päätös annetaan suomeksi tai ruotsiksi. Neuvontaa saa aina myös englanniksi.

Päätöksen hakeminen ja Opetushallituksen neuvontapalvelut

Opetushallituksen päätöksen hakeminen

- Hakija täyttää sähköisen hakemuksen [Opintopolussa](#) suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Päätöksen voi pyytää suomeksi tai ruotsiksi.
- Vaadittavat todistukset liitetään hakemukseen.
- Hakijan tulee ilmoittaa hakemuksessa henkilökohtainen sähköpostiosoite, johon hakijalle lähetetään hakemusta koskevat tiedot, mahdolliset täydennyspyynnöt ja päätös.
- Hakemuksen keskimääräinen käsittelyaika 2-3 kk

Päätöksen hinta ja maksaminen

- Hakemuksen jättämisen yhteydessä peritään käsittelymaksu 100 euroa.
- Käsittelymaksua ei palauteta, vaikka hakija peruuttaisi hakemuksensa.
- Päätösmaksu peritään, kun päätös on valmis:
 - kelpoisuus tehtävään tai opintojen rinnastaminen 395€-671€
 - tutkinnon tason rinnastaminen 237€
- Päätös lähetetään hakijalle sähköpostilla, kun päätösmaksu on maksettu.
- Maksut maksetaan verkossa.
- Hakulomakkeella on tarkemmat tiedot hinnoista ja maksamisesta.

Hakemuslomake

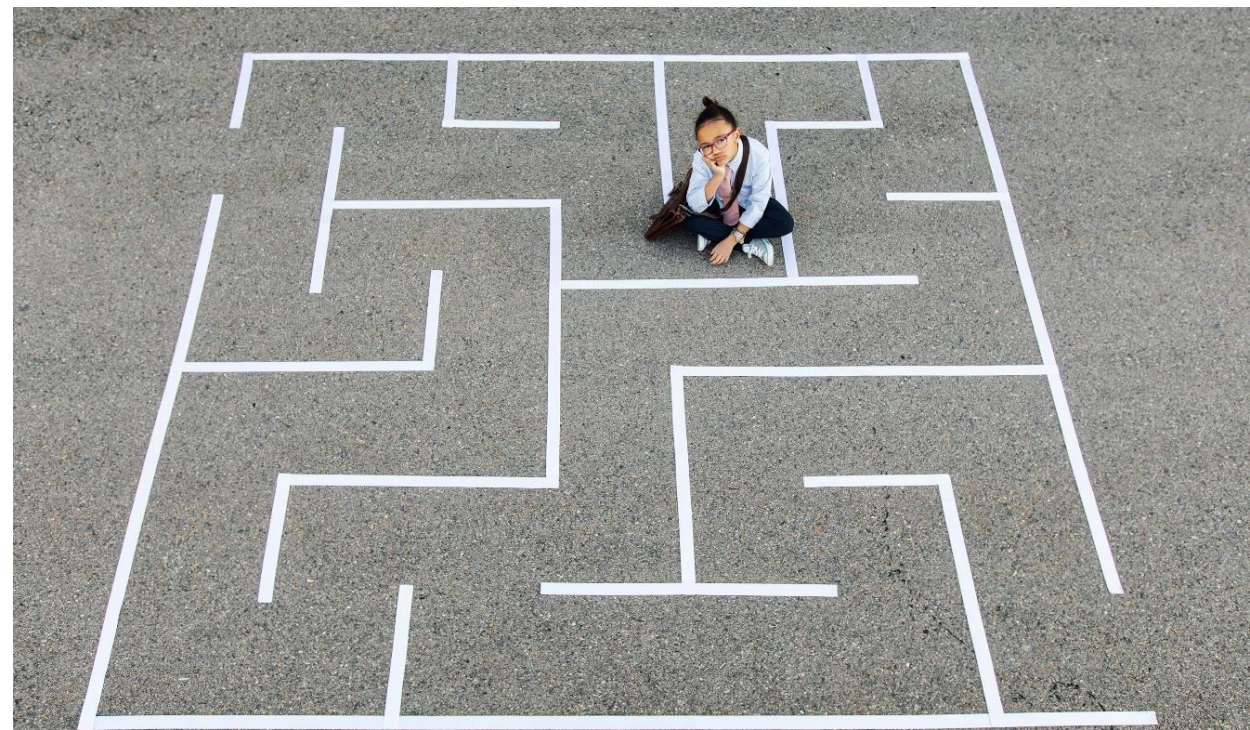
- Hakemuslomake on [Opintopolku-palvelussa](#).
- Ennen hakemista on tärkeää selvittää, onko päätös tarpeen ja millaista päätöstä henkilön kannattaa tilanteessaan hakea.
- Hakemuksen käsittely nopeutuu, jos hakemus on oikein täytetty ja mukana ovat tarvittavat asiakirjat.
- Hakemuksen käsittelijä on yhteydessä hakijaan, jos hakemuksessa on epäselvyyksiä tai puutteita tai jos hakija ei voi saada hakemaansa päätöstä.

Tutkintojen tunnustamisen verkkosivut

- Yleistä ja ammattikohtaista tietoa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi
 1. [Ulkomailla tutkinnon suorittaneille](#)
 2. [Tunnustamispäätöksen saaneille](#)
 3. [Työnantajille](#)
 4. [Ohjaustyötä tekeville](#)
 - Opas opettajankoulutuksen tunnustamisesta
 - Kaavio: tarvitaanko tutkinnon tunnustamispäätös (FI, SV, EN, UK)

Miten ulkomailla tutkinnon suorittanut voi selvittää polkunsa opettajaksi Suomessa?

- [Tutkintojen tunnustamisen palveluopas](#)
- [Opas opettajankoulutuksen tunnustamisesta](#)
- [Kaavio: opettajaksi Suomessa](#)

Opetuksen ja koulutuksen ammatit

Säännellyt opetuksen ja koulutuksen ammatit Suomessa

- Aineenopettaja
- Ammatillisen koulutuksen opettaja (ammatilliset tai yhteiset tutkinnon osat)
- Erityisopettaja
- Esiopetusta antava opettaja
- Luokanopettaja
- Vapaan sivistystyön opettaja
- Oppilaanohjaaja/opinto-ohjaaja
- Kuraattori
- Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja

Esimerkkejä opettajien kelpoisuus- vaatimuksista (asetus 986/1998) (1/3)

- Aineenopetus
 - ylempi korkeakoulututkinto
 - opetettavan aineen opinnot (60 op tai 120 op)
 - opettajan pedagogiset opinnot (60 op)

Esimerkkejä opettajien kelpoisuus- vaatimuksista (asetus 986/1998) (2/3)

- Luokanopetus
 - kasvatustieteen maisterin tutkinto
 - monialaiset opinnot (60 op)
 - opettajan pedagogiset opinnot (60 op)

tai

- perusopetuksen aineenopettajan kelpoisuus
- monialaiset opinnot (60 op)

Esimerkkejä opettajien kelpoisuus- vaatimuksista (asetus 986/1998) (3/3)

- Ammatillisten tutkinnon osien opetus ammatillisessa koulutuksessa
 - soveltuva korkeakoulututkinto (pääsääntöinen vaatimus)
 - opettajan pedagogiset opinnot (60 op)
 - työkokemus
 - ammatinharjoittamisoikeus

Erilaisia Opetushallituksen päätöksiä / opetuksen ja koulutuksen tehtävät

1. Päätös kelpoisuudesta opetustehtävään Suomessa:

- ammattipätevyyden tunnustaminen
- korkeakoulututkinnon ja -opintojen rinnastaminen

2. Osa kelpoisuudesta opetustehtävään Suomessa:

- rinnastaminen tietyn tasoiseen tai nimiseen korkeakoulututkintoon
- rinnastaminen opetettavan aineen opintoihin
- rinnastaminen opettajan pedagogisiin opintoihin

Säädöspohja

Säädöspohja

- Laki ammattipätevyyden tunnustamisesta (1384/2015, *ammattipätevyyslaki*)
 - Perustuu direktiiviin ammattipätevyyden tunnustamisesta (36/2005/EY)
 - Päätökset ammattipätevyyden tunnustamisesta
- Laki ulkomailla suorittettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta (1385/2015, *ulkomaanopintolaki*)
 - Korkeakoulututkintojen ja/tai -opintojen rinnastamispäätökset
- Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998)
 - Päätökset riittävästä opinnoista

Ammattipätevyyden tunnustaminen

Päätös ammattipätevyyden tunnustamisesta

- Päätös kelpoisuudesta tiettyyn tehtävään Suomessa
- Edellytykset: EU- tai ETA-maan kansalaisuus ja toisessa jäsenmaassa hankittu pätevyys samaan ammattiin, joka on Suomessa säännelty
- Jos koulutuksen sisällössä on olennainen ero, päätös annetaan ehdollisena.
 - Korvaava toimenpide: kelpoisuuskoe tai sopeutumisaika
 - Hakijan ammattikokemus ja elinikäinen oppiminen otetaan huomioon.
 - Kelpoisuuskokeen tai sopeutumisajan suorittamisen jälkeen lopullinen ammattipätevyyden tunnustamispäätös

Esimerkki 1: Hakija haluaa työskennellä Suomessa musiikin aineenopettajana

- Tutkinto ja pätevyystodistus
 - Ämneslärarexamen: Ruotsissa suoritettu viisivuotinen korkeakoulututkinto, joka on valmistanut aineenopettajan tehtäviin Ruotsissa
 - Lärarlegitimation: Ruotsin viranomaisen myöntämä pätevyys opettaa musiikkia perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa Ruotsissa.
- Kansalaisuus
 - EU-maan kansalainen

Esimerkki 1: Päätös ammattipätevyyden tunnustamisesta (1/2)

- Ammattipätevyyden tunnustaminen
- Kelpoisuus antaa aineenopetusta perusopetuksessa
- Kelpoisuus antaa aineenopetusta lukiossa

Esimerkki 1: Päätös ammattipätevyyden tunnustamisesta (2/2)

- Hakijan todistukset tuottavat opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun kelpoisuuden antaa aineenopetusta perusopetuksessa siltä osin kuin kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, vähintään 60 opintopisteen laajuiset opetettavan aineen opinnot musiikissa ja vähintään 60 opintopisteen laajuiset opettajan pedagogiset opinnot.
- Hakijan todistukset tuottavat opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) 10 §:n 1 momentissa tarkoitetun kelpoisuuden antaa aineenopetusta lukiossa siltä osin kuin kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, vähintään 120 opintopisteen laajuiset opetettavan aineen opinnot musiikissa ja vähintään 60 opintopisteen laajuiset opettajan pedagogiset opinnot.

Esimerkki 2: Hakija haluaa työskennellä Suomessa luokanopettajana

- Tutkinto
 - Kreikassa pääaineena kasvatustiede (elementary education) suoritettu nelivuotinen korkeakoulututkinto
 - Pätevöittää perusopetuksen opettajaksi luokille 1-6.
- Kansalaisuus
 - EU-maan kansalainen

Esimerkki 2: Päätös ammattipätevyyden tunnustamisesta

- Ammattipätevyyden tunnustaminen
- Kelpoisuus antaa luokanopetusta
- Päätöksen sisältö:
- Hakijan todistus tuottaa opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun kelpoisuuden antaa perusopetuksessa luokanopetusta.

Korkeakouluopintojen rinnastaminen

Päätös rinnastamisesta korkeakoulututkintoon ja -opintoihin, jotka antavat kelpoisuuden

- Ulkomaiset korkeakouluopinnot rinnastetaan tutkintoon ja opintoihin, jotka ovat kelpoisuusvaatimuksena tiettyyn tehtävään, esimerkiksi
 - kasvatustieteen maisterin tutkinto, perusopetuksessa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot ja opettajan pedagogiset opinnot (luokanopetus)
 - ylempi korkeakoulututkinto, opettajan pedagogiset opinnot, opetettavan aineen opinnot (aineenopetus)

Päätös rinnastamisesta korkeakoulututkintoon tai -opintoihin, jotka antavat osan kelpoisuudesta

- Ulkomaiset korkeakouluopinnot rinnastetaan tutkintoon ja/tai opintoihin, jotka ovat osa kelpoisuusvaatimusta tiettyyn tehtävään, esimerkiksi
 - ylempi korkeakoulututkinto ja opetettavan aineen opinnot
 - Henkilön pitää lisäksi suorittaa opettajan pedagogiset opinnot (60 op), jotta hän saa kelpoisuuden aineenopettajan tehtäviin.
 - kasvatustieteen maisterin tutkinto
 - Henkilön pitää lisäksi suorittaa perusopetuksessa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot (60 op) ja opettajan pedagogiset opinnot (60 op), jotta hän saa kelpoisuuden luokanopettajan tehtäviin.

Rinnastamisen edellytykset ja lisävaatimukset

- Hakijan korkeakoulututkinnon pitää vastata tasoltaan Suomessa suoritettavaa tutkintoa, joka vaaditaan kyseiseen tehtävään.
- Hakijan korkeakoulututkinnon tai korkeakoulun opintosuorituksen pitää vastata tasoltaan ja sisällöltään tutkintoa tai opintosuoritusta, johon se rinnastetaan.
- Päätöksissä voidaan edellyttää Suomessa suoritettavia täydentäviä korkeakouluopintoja, joiden enimmäismäärä on määritelty asetuksella.
 - Täydentävien opintojen suorittamisen jälkeen lopullinen rinnastamispäätös
- Opetushallitus ei voi huomioida työkokemusta.

Esimerkki 3: Hakija haluaa työskennellä Suomessa biologian aineenopettajana

- Tutkinnot ja opinnot
 - Intiassa biologian alalla suoritettut yhteensä viisivuotiset Bachelor of Science- ja Master of Science -tutkinnot sekä aineenopettajaksi pätevöittänyt kaksivuotinen Bachelor of Education -koulutus
 - Tutkintoihin on sisältynyt biologian opintoja ja opettajankoulutukseen kasvatustieteellisiä opintoja, didaktisia opintoja ja opetusharjoittelua.

Esimerkki 3: Päätös rinnastamisesta korkeakoulututkintoon ja -opintoihin

- Tutkinnon ja opintojen rinnastaminen
- Hakijan suorittama korkeakoulututkinto rinnastetaan Suomessa suoritettavaan ylempään korkeakoulututkintoon.
- Hakijan biologian opinnot rinnastetaan 120 opintopisteen laajuisiin biologian opetettavan aineen opintoihin.
- Hakijan kasvatustieteelliset opinnot rinnastetaan Suomessa suoritettaviin 60 opintopisteen laajuisiin opettajan pedagogisiin opintoihin, jos hakija suorittaa päätöksen mukaiset täydentävät opinnot.

Esimerkki 4: Hakija haluaa työskennellä Suomessa luokanopettajana

- Tutkinto
 - Specialist: Ukrainassa yhteensä viisivuotisten opintojen jälkeen suoritettu korkeakoulututkinto, johon sisältyy alaluokkien opettajan koulutus
 - Tutkintoon on sisältynyt kasvatustieteellisiä opintoja ja opetettavien aineiden opintoja.

Esimerkki 4: Päätös rinnastamisesta korkeakoulututkintoon ja -opintoihin

- Tutkinnon ja opintojen rinnastaminen
- Hakijan suorittama korkeakoulututkinto rinnastetaan Suomessa suoritettavaan kasvatustieteen maisterin tutkintoon.
- Hakijan suorittamat korkeakouluopinnot rinnastetaan perusopetuksessa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaisiin opintoihin, jos hakija suorittaa suomalaisessa yliopistossa päätöksen mukaiset täydentävät opinnot.
- Hakijan suorittamat korkeakouluopinnot rinnastetaan Suomessa suoritettavaan 60 opintopisteen laajuisiin opettajan pedagogisiin opintoihin, jos hakija suorittaa täydentävinä opintoina suomalaisessa korkeakoulussa päätöksen mukaiset täydentävät opinnot.

Esimerkki 5: Hakija haluaa työskennellä Suomessa englannin kielen aineenopettajana

- Tutkinto
 - Bachelor's Degree: Irakissa suoritettu nelivuotinen englannin kielen alan ensimmäisen vaiheen korkeakoulututkinto
 - Tutkintoon on sisältynyt opettajankoulutus.

Esimerkki 5: Päätös rinnastamisesta korkeakoulututkintoon ja -opintoihin

- Tutkinnon rinnastaminen
 - Hakijan suorittama korkeakoulututkinto rinnastetaan Suomessa suoritettavaan alempaan korkeakoulututkintoon.
 - Hakijan kasvatustieteelliset opinnot rinnastetaan Suomessa suoritettaviin opettajan pedagogisiin opintoihin (60 op), jos hakija suorittaa täydentävinä opintoina suomalaisessa korkeakoulussa päätöksen mukaiset täydentävät opinnot.
 - Henkilön pitää lisäksi suorittaa ylempi korkeakoulututkinto ja englannin kielen opetettavan aineen opinnot (väh. 60 op), jotta hän saa kelpoisuuden englannin kielen aineenopettajan tehtäviin. Suomalainen yliopisto päättää aikaisempien opintojen hyväksilukemisesta.

Ammattipätevyyden tunnustaminen: yhteenveto

- Lähtökohta: EU/ETA-kansalaisen toisessa EU/ETA-maassa hankkima ammattipätevyys
- Voidaanko antaa ehdollinen päätös? Kyllä
- Lisävaatimukset: kelpoisuuskoee tai sopeutumisaika
- Huomioidaanko työkokemusta ja elinikäistä oppimista? Kyllä
- Voidaanko päätöksellä antaa vain osa kelpoisuudesta? Ei

Korkeakoulututkinnon ja -opintojen rinnastaminen: yhteenveto

- Lähtökohta: tutkintojen ja opintojen vastaavuus kyseisen säännellyn ammatin kelpoisuusvaatimukseen
- Voidaanko antaa ehdollinen päätös? Kyllä
- Lisävaatimukset: täydentävät korkeakouluopinnot
- Huomioidaanko työkokemusta tai elinikäistä oppimista? Ei
- Voidaanko päätöksellä antaa vain osa kelpoisuudesta? Kyllä, ja hakija voi saada täyden kelpoisuuden täydentämällä korkeakouluopintojaan Suomessa.

Tilastoja: päätökset opetus- ja koulutusalan tutkintojen tunnustamisesta 2016-2023

- Aineenopettaja 871
- Esiopetusta antava opettaja 340
- Luokanopettaja 244
- Erityisopettaja 66
- Vapaan sivistystyön opettaja 43
- Ammatillisen koulutuksen opettaja 43
- Oppilaanohjaaja/opinto-ohjaaja 9
- Kuraattori 4
- Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja 3

Tilastotietoja: maat, joista eniten opettajakelpoisuuden tuottavia päätöksiä 2016–2023

- Venäjä
- Ruotsi
- Ukraina
- Espanja
- Iso-Britannia
- Turkki
- Viro
- Intia
- Ranska
- Puola

Seuraavat webinaarit

- Torstai 17.10. klo 10 Recognition of qualifications (englanninkielinen)
- Tiistai 12.11. klo 9 Tietoa ja vinkkejä tiedon hakemiseen ulkomaisista koulutusjärjestelmistä (suomenkielinen)
- Tiistai 19.11. klo 10 Varhaiskasvatusalan tutkintojen tunnustaminen (suomenkielinen)
- Torstai 28.11. klo 9 Yleistä tutkintojen tunnustamisesta (suomenkielinen)
- Lisätietoa ja ilmoittautuminen [verkkosivullamme](#)

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos

[Tutkintojen tunnustamisen verkkosivut](#)
Sähköposti: recognition@oph.fi

